

Gazet'a esse regulatu de 2 ori, si
Fóiea un'a data pe septemana, ad.
Mercurea si Sambet'a.

Pretiuu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. inla-
intrulu monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIIEI.

Pentru tieri straine 7 f. 50 cr. pe 1
sem., si 15 fr. pe unu anu. Se pre-
numera la tóte postele c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondenti. Pentru serie „petit“
se ceru 8 cr. val. austr.

Monarchi'a Austriaca.

Blasiu, in 22. Martiu n. 1861.

O scire trista.

Astadi petrecuramu la locul de repausulu eternu pre Rever. D. canonicu Stefanu Boeriu, carele dupa o bóla consumatoria de 2 luni, in 20. ale lunei curente, se mutá dela noi in etate de 67 ani. Perdere-a acestui barbatu alu clerului si natiunei nóstre casiná durere tuturoru celora, cari lu cunoscúra mái deaprópe. Modesti'a, blandeti'a, umanitatea si anim'a cea buna si sincera fura acele flori de virtuti frumóse, cari destinsera pre repausatulu in Domnulu canonicu. Bun'a aducere aminte a acestui barbatu stimatu de noi, va remané scria cu litere neaterse pre lespedile animei nóstre, cu atatu mái vertuosu, ca furamu mai adeseori martori la contribuitile si sacrificiele, ce le fece in folosu publicu si spre scopuri natiunale, mái alesu romanimea din Secuime, in a carui folosu crescú si intretienú mai multi teneri candidati spre statulu preutiei — are fórté multu de a multumi repausatulu in Domnulu.

Noi cari ne tienemu de detori'a santa a stimá si pretiu si umbr'a barbatiloru nostri celoru meritati intr'uuu respectu séu altulu pentru binele de comunu — i uramu repausatulu din adunculu ani mei „Se i fia tierin'a usiora si memori'a eterna.“

— D. Emanuelu Branu oficialu prea talentatu dupa o bóla indelungata de ofica inca parasi acest'a lume spre daun'a natiunei nóstre, care perdú in elu unu barbatu solidu. Elu fú stationatu aci de cativa ani; dar' vediedu'si apropierea finitulu vietiei sale se postí a casa la locasiurile parentiesci in Sancelu, si acolo in bratiile unicului seu frate si a amateloru sale doue sorori si dede sufletulu seu celu nobilu, in etate dora numai de 30 ani.

Deci intre lacrimi de durere i rostimu si acestui membru alesu alu natiunei nóstre unu adieu de despartire cu cuventele: „Fia i tierin'a usiora.“ —

Muculu e la degete!

Tóta lumea scie, cumca restaurarile municipalitatiloru, séu comitatelorgu si scaaneloru ceru pregatiri lungsióre, chiaru si in acele tie-re si la acele popóre, care le deprindu din veacuri si s'au nascutu intr'usele; ele ceru pregatiri, preintielegeri, indreptari, lupte, svade, reconvingeri, mesurarea puteriloru alegátore, recunóscerea terenulu, adunarea puteriloru la unu locu, folosirea aceloru spre unu scopu, despre care esci convinsu, cumca cu puteri unite ilu poti ajunge. —

Dar' apoi poporulu romanu! care acum incepe a se arata si a da semne de vietia, pe ari'a constitutionale, cate n'ara de a face cu tóte de aceste pana se va puté pune in ordine, a se organisa, a se orientá si a pricepe: ce are a face, preste care puteri póte despune, cati ómeni invetiati are, séu de unde se sii castige si pe care la ce postu se'i candidese, cá se nu ne vedemu respinsi eara cam unde eramu. —

Popórele, care nu se potu pe sene ajutá, nu le ajuta nici Dum-nedieu, care nu dau semnu de vietia, opini'a publica le trece cu vederea si le póte ori cine calcá pe capu; sórtea nóstra viitória va aterna nespusu de multu, dela purtarea si semnele de vietia si taria politica, care o vomu desfasiura noi romanii in decurgerea organisa-rei politice a patriei, care este la usia, si pana in 15. Aprilu e se fia finita. —

Totu minutulu este scumpu, tóta clipita cumpanesce dile, diva septemani, septemana luni intregi. Ce vomu perde acum, candu vomu mái elupta?

Este lucru datu pe fácia, cumca altii tóta siliuti's o punu intr'acolo, ca noi se nu facemu nimica, ori de totu puçinu, ori acea ce vomu face, se aiba nume strainu, cá apoi se póta dovedi lumei si Europei, ba chiaru si guvernulu... dicundu: vedi ca numai noi suntemu tóte, ca nime nu mái cere altu cevasi de catu ce ceremu noi. —

Deci mai improspetamu cele dice in Nr. tr. in artic. „Alegatori din Ardealu.“ Alegatori voru fi toti nemesii verstnici, apoi toti cari platescu dare drépta cate 8 fr. m. a. si nefiindu boieri, — si afara de acestia totu satulu mái mare de 100 fumuri mái tramite cate doi alegatori si cele mái mici de 100 fumuri de ar' sta si numai din 3—40 de case tramitu unu alegatoriu. Satenii deci s'ar insielá fórté, candu ar' alege pe vreunu nemesiu, pe popa, capelanulu, dascalulu séu notariulu de imputeritii sei alegatori, ca-ci acestia au dreptu a merge la adunare si ne alesi de nime; ba nici pe cei ce platescu dare 8 fr. m. austr. se nu'i aléga satenii pe partea satulu, ós ei inca au dreptu se mérga si ne alesi. Interesulu nostru e cá se ne inultimu alegatorii si déca satenii voru alege din cei mai seraci ce nu platescu dare drépta de 8 fr., atunci vomu avé mai multi alegatori, carii voru face si voru vorbi pentru binele si usurarea romaniloru, ca glasurile celoru mái multi indreptatii otarescu tóte. Unde suntemu mestecati, de acolo se ne straduimu a tramite noi unulu si ceilalti altulu. Care platesce 8 fr. séu catu se va cere in instructiunile nóue se si caute cu orice pretiu dreptulu seu si se nu remana nici unulu indereptu dela adunare, unde apoi sa-si deschida ochii, ca cu cine tiene si pe cine-si alege deregatoriu, pe care sa'lu dóra inim'a de fericirea romaniloru.

La alegerea deputatulu care se mérga la diet'a inca se ne pre-intielegemu, cá se ne damu cu totii votulu numai la unulu, care se ne scie apará drepturile nóstre in dieta sel. Dumnedieu cu toti romanii cei ce si iubescu pe barbatii sei cei dovediti de romani si patrioti buní si harnici; si cari asculta de ei! — R.

Districtulu Kióruului.

— Dintr'o corespondintia mai scótemu, ca in conferinti'a preliminaru din 23. expreotulu secuiescu, arendatorulu Biró Sándor faóu observarea, ca pecatu scie elu (fórté puçinu) inteligenti'a romana a acestui districtu nu ar' fi in stare a scrie romanesce, si dupa ce prin a-césta provocá o neplacere generala, isi formulá observarea „ca nici limb'a ar' fi apta si calificata spre a puté fi oficiósa.“ (auditi fratieta-te!) prin care deusulu isi castigá despretiuire absoluta chiaru si din partea anti-romaniloru, — eara D. Iosifu Popu cu óresicare demnitate si finéti'a ei recitá numitulu anti-romanu articulu din aprobate, — cá se nu nite stilistic'a magiara usuata in codificarea legiloru, ad. T. 8, art. 1. „Noha az oláh natio az hazaban, sem a statusok közzé nem szánlaltatott, sem vallások nem a recepta religiok közzül való; mindazáltal propter regni emolumentum, miglen patialtatnak, az oláh egyházi rendek ehez tartásak magokat.“

Se mái sculá si Sigismundulu Papu din Baia-mare si recomandá strens'a observare a legiloru constitutionale din an. 1848, prin urma-re primirea si intrebuintiarea eschisiva a limbei magiare, (No Satumareniloru pentru cine erati se ve periclitati?! —) eara in adunarea generala din 24. canon. si prepositulu Schmutzer dela Baia mare propieptá a se face o rugare la Maiestatea Sa pentru uniunea Transilvanieli cu Ungari'a.

La acestea tóte respunse intre altii si Illust. Dn. capitánu supr. D. Sigismundu Popu determinatu, cumca intrebuintiarea limbei romane cá oficiósa in sinulu districtulu, se intemeiéza pe art. XVI alu

legei dietale din 1848, în sunetul careia în partibus se pôte întrebuintia limb'a maiorității, — eara despre uniunea Transilvaniei cu Ungari'a, cá dorinția, dise, ca ar' fi de propus, inse sub condițiune sine qua non, cá nimene se nu mai judece despre noi fara noi, nationalitatea politica a romanilor se se recunósca mai antaiu si garanteze; limb'a se se pôta întrebuintia si pana susu la dicasterii, — eara dela oficiolatele si dicasteriele cele supreme pana la comune romanii se fia reprezentati si ocarmuiti prin proprii sei frati conationali, séu adeca cá acestia inca se se aplice dupa maioritatea nationala. —

Asia simtiescu toti romanii cu mare si micu între tiermurii districtului de pétra, eara nu cum au relationatu cate unu romanu — corespondinte de ai lui Dósa în K. Kőzlöny — numai cu scopu reactionariu séu ceva interesu propriu? judece ori si cine minciunile!

Illustr. Sa D. capitanu în vorbirea s'a cea magiara deschidiatória de adunare rostita dupa un'a romana — au dechiaratu de inimizii ai patriei între altii si pre aceia, carii ar' mai cugetá a suprematisá pe alte nationalitati si ar' mai incercá tóte drepturile nationale a le jefui numai pentru sine, priu urmare si pre aceia, cari ar' cugetá si pe viitoriu de a mai suprematisá pe natiunea romana, care trebuie se fia independenta de oricare alta natiune, si egalu indreptatita si coordinata cu natiunea magiara. — (Vivat!!! Cine nu se va alaturá?)

Între madularii onorari ai comisiei districtuale suntú alesi toti archiereii, — redactorii organelor romane, — eara D. Georgiu Baritiu totu deodata e denumitu de catra Domnulu capitanu si de notariu supremu onorariu.

Cu unu astfelu de conducatoriu în fruntea administratiunii, nu nfmái se potú realiza egalitatea drepturilor nationale si fraternitatea sincera, déra totudeodata si confederatiunea politica a natiunilor colocuitórie spre indestulirea generala si fericirea eterna a patriei!

Indestulirea si entusiasmulu poporului pentru lucrarile Illustratei Sole a le capitanului a o descrie cu colorii vii ar' puté-o numai péna unui artistu poeticu. —

De ablegati la diet'a se voru alege DD. Iosifu Popu, si Ladislau Buteanu, patrioti si romani buni! — ††

De pre malulu dreptu alu Somesiului

18. Martisoru c. n. 1861. (Comitatulu Satumarelui.)

(Urmare din Nr. trecut.)

Alininduse spiritele cele turburate, intaritate si liniscinduse în catuva anumele cele esacerbate votisarea pre puçinu timpu intrerupta érași s'au continuatu, inse multi dintre romanii, cari remasera acolo dupa cravalulu intemplatú parte sedusi, parte comparati, parte terorizati si-au datú votulu lorú magiarului Kovács. —

(Unii dintre romanii maltratati erau atatu de infricati, în catu nu sciau rosti neci numele soliloror, ce diceau: „Acela se fia care'i cavacu = fauru, socotindu: ca acolo va trebui se infioreze, precumu credu, ca ne va si inferá.)

S'au mai disu apoi si de unii si de altii, ca ar' fi fostu cu multu mai bine, candu comitetulu centralu ar' fi conchiamatu pe alegatori în 4—5 locuri centrale ale cercului, acolo se fia primitu voturile, si atunci nu s'ar fi templatú atate abuzuri grosolane. De alt'a data se se faca asia, si romanii celi paciniosi se nu se aduca în Baie la mace-laria. —

Ce s'au mai templatú dupa aceea în sala nu potuse-ti referescu, ca-ci dandu-mi votulu sub séra impreuna cu ai miei m'amu departatu de acolo si dupa aceea numai dintru o butina amú privitu de departe, cum glótele cele infuriate imbetate de evenemintele dilei si de beuturi spirituóse rumpu în bucati, calca în picióre steagulu romanilor, ei batu în capu cu focosiuri si imprósca cu petrii pe romani si specialminte pe bravulu nostru cantoru din Baia mare, care numai cu fug'a si au scapatú vástia. —

Cá marturia oculata numai atat'a iti potú reportá din evenemintele din 15. Martisoru, dara din audiu ti asiú poté scrie mai multe, si anume spunu ómeni vrednici de totu credientulu, ca sub séra ungerii din Baia-spria au tramisu în cetate unu cursoru, cá se bata tob'a si clopotele întrú o dunga, cá asia se alerge cu totii la Baia-mare spre a se luptá cu romanii, cari voru triumfá cu voturile asupra lorú. — Efectulu semoalului acestui fatalu nu'lu sciu. —

În 16. s'au continuatu votisarea insocita de sgomotulu si disordinea inceputa în 15., ma pôte si de mai mare, fiindu glótele adapate cu vinu. În diu'a acést'a multi romani s'au mai infaciatu la votisare, inse unii fiindu terorizati fórté n'au neci intratu în sala votisarei, ci s'au reintorsu la casele lorú, éra altii de frica au fostu siliti se'si dee votula ungerului Kovács; si asia în mediloculu acestorú intrige tiesute cu machinatiune diabolésca alegatorii a lorú 7000 de suflete magiare invinsera în modulu aratatu pe alegatorii a lorú 22,000 de suflete romane, si fú alesu de solu ungerulu Kovács; si éra speranti'a

nóstra cá tienutulu acest'a se fia reprezentatu la dieta prin unu romanu pre lunga tóte nisuintiele nóstre nu s'au realizatu, dara nu face nimicu!! Implinesca si ast'a data voli'a magiarilor celor puçini, ca mai tardiu va veni apa si pre móra nóstra. —

E de insemnatu ca o parte bunicica dintre magiarii din Baia-mare inca si au datú votulu lui Sigismundu Papu, si totusi precum vedeti ne-amú insielatu în sperantiile nóstre

Aceste ve le-amú impartasitu din mai multe cause, dara mai ver-tosu pentru aceea, cá intrigele tiesute se devina la cunoscinti'a romanilor, si asia pe unde nu s'au templatú inca alegerile se fia mai cauti, si se nu patiesca asemene. — Invetiati dela noi. — Despre 90 millióne pentru cumprarea deputatilor cine e nebulu a crede? —

.....

Дела Фггърашъ, дн Мартіе 1861.

Zisa de 28. a fostъ — dórъ de 400 de ani — cea mai дмъкърътóre a ачестъі districtъ, къчі vedemъ зна динтръ челе mai fervinti dorințe ale nóstre реоолатъ. Дпкъ ла finea дзі Ноетмре а. тр. аъ petitionatъ комънеle romъne ale ачестъі districtъ ла Маіестате pentръ денъміреа хпзі къпітанъ сърремъ дін „сіпзілъ націініі nóстре“ ші pentръ „дптродъчереа limbей romъne de limbа офіціосъ“ дп ачестъ districtъ de характеръ къратъ ромънескъ.

Денъміреа Ілхстритатеі Сале Домнъзі Іоане Бранъ de Лемени ф. ч. р. консіліаріъ de апелациіне, de къпітанъ сърремъ алъ ачестъі districtъ, а фкътъл дптре дпделациінда ромънъ чеа mai бълъ импрезіне; еа дпсамі пъ ар фі fostъ дп старе а фаче о алецере mai nemerітъ.—Ачеста шіре, de totъ ромънълъ адевератъ алъ ачестъі districtъ къ таре сете аштепатъ сехъ лъцітъ дп аша скъртъл тіпнъ, кътъ ші дп коліба челзі mai депъртатъ ромънъ дін ачестъ districtъ фаче zisa de аетъзі о зі de сърътóre, do брече prin денъміреа ачеста попорълъ ромънъ дін ачестъ districtъ аъ къпътатъ ші хрпеште дп пентъші чеа mai vie операндъ, къмкъ :

Limbа romънъ ва фі, прекъмъ дп ръмъра адміністративъ, аша ші дп чеа іздічаръ de сехъ пълъ жооъ дптревзіпцатъ de limbа офіціосъ, каре фіештекаре ромънъ адевератъ пъ пзмаі о дореште дін інімъ, даръ о ші pretinde къ тóтъ серіосітатеа pe temeілъ лібертэціі ші алъ егалітэціі націонале.

Інтеліцінда ромънъ дін ачестъ districtъ шіаъ ші формалатъ ші декретатъ ачеста дорінцъ дп адънареа о'а дін 15. а. к. ші е преадетермінатъ а пъ пзіші дела ачеста дорінцъ дптемеіетъ сьв пічі о кондіцііне.

Фраціі магіарі дін ачестъ districtъ, каре дптре 60,000 ромъні de азіа пхтеръ ла 1000 de охлете, пъ потъ се vedъ дп ачеста дорінцъ de кътъ пзмаі хпъ дрептъ преалатъралъ, каре'лъ pretinde орікаре націіне, кързі пъ і саъ стіпсъ дпкъ лътіла віеціі політіче.

Попорълъ ачестъі districtъ, каре mai ескісівъ е ромънъ, се ва шті фолосі de дрептъріле астрономіей мпнічіпале; дші ва аळेце офіціалі de дпкредереа са, саръ конкърозлъ Ілхстр. Сале а къпітанълзі сърремъ лъ vorъ чере пзмаі дптре термініі легалітэціі ші аі посібілітэціі; се ва шті фері de офіціалі de ачеіа каре пъ posedъ de плілъ о інімъ pentръ вінеle ромънълзі ші limbа попорълзі — адекъ чеа ромънъ, — ка се пъ фітъ дпкъ ші акъмъ дп поза віецъ констітэціоналъ сілітъ ші дежосітъ de інстръментъ pentръ съсціпереа дерегъторіоръ сеі, pentръ къ пъ попорълъ е pentръ ампліоаді, чі ачестіа сьнт pentръ попоръ.

Дп скъртъл тіпнъ ва мерце о денътацііне de аічі ла Сібілъ опре а віневента pe Ілхстр. Са ші къ деосевіре алъ рога, ка кътъ mai кърндъ се віневоіескъ а вені дп міжлокълъ постръ спре а пъне о темеліе таре, ші ферічітъ ші de мълтъ дорітъ а віеціі nóстре політіко-націонале.

Дъмнезехъ се кондъкъ pe Ілхстритатеа Са кътъ mai кърндъ дп міжлокълъ постръ спре а се конвінче дп персónъ despre а nóстръ въкъріъ че ne аъ озурінесъ prin денъміреа'і дпалтъ, despre а nóстре сімързі къратъ націонале ші патриотіче. —

Дп скъртъл тіпнъ vomъ пъліка ші програма nóстръ дп тóтъ естенсиінеа еі. P—з.

Pest'a, în 29. Martie n. 1861.

Cá o fama imbucurátóre 'ti scriu, ca în semestrulu trecutú capetaramú 4 doctori de drepturi romani la universitatea din Pest'a, unu numeru acest'a, care nici un'a universitate din Austri'a nu ni lea datú pana adi, acesti'a sunt: Ioane Nemesiu din Ardealu, Ioane Maniu din Crasna, Ioane Popu din Solnoculu de midilocu, si At. M. Marienescu din Lipova. Acestu din urma de locu dupa ce si capetá diplom'a se si duse a casa unde 'lu chiamara romanii cá se'lu aléga de deputatu,

се о nenorocire mare se intemplă in Lipov'a, carea nu ti-o pociu scrie mai bine decatu epistola urmatore:

„Illustrissime! Precum e dreptu ca existe lumea, asia e dreptu ti scriu. Astadi in 26. Martiu s-a intemplă aici alegerea ablegatilor. — Eu subscribulu si vice spanulu Timisiului D. Ioane Misiciu eramu candidati de ablegati. — Partid'a lui Misiciu a comisu cele ai mari nedreptati.

a) Judele supremu nainte a demandatu tuturoru judiloru si antiloru comunali cá se votiseze pentru Misiciu.

b) A chiamatu doue comunitati din altu cercu, numai cá aceia, nemti se votiseze pentru Misiciu.

c) Partid'a mea a pusu cruce in capetulu stégului, judele supr. se a demandatu se o taie de acolo, ce romanii in interesulu pazei si facutu.

d) Pe stégulu lui Misiciu a fostu: „egy halálunk, egy életünk“, iadara ast'a a fostu iertatu, ear' crucea nu!

e) La conscriere a primitu fórtе рuçini romanii, afara de aceea votisare neci voturile acelora nu le-a insemnatu tóte, ca cele romasci le-a scriu pe alta hartia, si dintra romanii au reiciatu fórtе pe alti fara neci o cauza.

f) Dintra nemti au in scrisu fórtе multi jeleri, ma chiaru si de ue ori au in scrisu pe altii.

Portarea romaniloru a fostu esemplara, eu le-amu vorbitu de 2 i pentru sustinerea linistei nainte de alegere, eara sub decursulu gherei amu remasu a casa, ma noi amu alesu si constableri.

Inse partid'a lui Misiciu a imbetatu pe nemti si betivii cei cumrati, i au provediutu cu parangi, si candu gatara cu votisarea, n-m- nevalira asupra romaniloru carii n'aveu neci macaru betie la sene, cepura a-i pisá si omorira cativa dintra romanii fara cea mai ca causa, — germanii cei imbetati nevalira deadreptulu asupra stea- lui romanescu, si batura si omorira romanii cei ce n'aveau neci ce se aperá.

Acést'a se intemplă in 26. la 6 óre sér'a. Se vorbesce ca 6 omanni si 2 nemti sunt morti. Numerulu nu'lu sciu cu siguri le, inse cu capetele sparte e o suma mare de romanii.

Romanii se strenseseră de nou sub stégulu loro, si voiau isbanda, i-amu rogatu se se despartia de olalta, ce la repetit'a rogare a votei si facura. La 3/4 óra sér'a e orasiulu in liniste inse frica are. —

Illustrissime! Romanii nu au fostu beti, ca eu n'amu avutu minei tractezu, eu numai pe aceia i-amu chiamatu in partea mea, rii din anima si convingere m'au vrutu. Era ceva maretiu a privi um se incercau a-i sili cá se votiseze pentru celalaltu, si romanii to. si in genere, — eu puçina esceptione — toti votisara pentru mine. Illustrissime! Misiciu ne aduse totu cerculu intr'unu astfeliu de pecu catu nu se póte neci inchipui. — Dumnedien deie se fia bine in atria nóstra, inse poporulu asia ni e de inversiunatu, catu omu nu e stare a'lu domoli.

Eu cadusemu aici nainte de a se incheié votisarea. In Lipov'a 6. Martiu 1861, Marienescu m. p. — Eaca Domniloru! ce ne scrie ateale M cu anim'a sfasiéta! Pote ca nainte de acést'a epistola v'a crisu elu deadreptulu. — Acést'a e icon'a fratietatii nationalitatiloru in asia numit'a Ungari'a! —

Cronica esterna.

PRINCIPATELE UNITE. Бякьрешти, 15. Февр. (Стрѣи-цѣль ла noi.) Adeseori съ чѣтескѣ prin крѣдѣе шѣ жрпалеle пóстрѣ, съ аздѣ prin конвѣрсацѣиале пóстрѣ тжгѣрѣи шѣ лампѣ-рѣи асѣпра стрѣицѣиорѣ карѣ не-аѣ днѣдатѣ шѣ не маѣ днѣдѣзѣ рѣра. Ноѣ не лѣгѣ тóтѣ оопѣиталѣатеа пóстрѣ кѣ каре не-амѣ иртатѣ, ка крештинѣ, шѣ ка óменѣ кѣ инѣмѣ възѣ, кѣтрѣ чеѣ трѣинѣ; амѣ фостѣ днѣсе фóрте жалѣзѣ шѣ маѣ свѣтемѣ днѣкѣ пентрѣ лимѣа, нацѣоналѣатеа шѣ конѣсѣзѣнеа пóстрѣ, шѣ аста неа жѣсѣинѣтѣ шѣ конѣрватѣ отатѣлѣ шѣ нацѣоналѣатеа не атѣнсѣ де иѣфорѣлѣ шѣ амѣстекѣлѣ попóрѣлорѣ етероѣене де prin преѣцѣрѣ. Намѣ свѣрѣтѣ ка стрѣинѣ съ се днѣкѣне пѣидекѣм днѣ цѣра пó-стрѣ, кѣтѣпѣрѣндѣшѣи мошѣи, пропѣриѣтѣи маѣ алѣсѣ ла цѣрѣ, фѣарѣ ле касѣ шѣ фѣабрѣи не ла ораше. Нѣ iamѣ примѣтѣ съ днѣвѣрѣче постѣрѣи пѣвлѣче (фѣарѣ де зпеле, днѣ карѣ не потѣ отрѣка маѣ мѣлѣтѣ, дѣпѣ кѣм маѣ жосѣ vomѣ vedé.) Амѣ пѣсѣ отрѣицѣлорѣ леѣе де 10 anѣ пентрѣ днѣпѣмѣнтѣопѣре, шѣ атѣнѣи днѣкѣ пѣмаѣ дѣпѣтѣ мѣте фортѣе, че аз де а'е днѣплѣни днѣи потѣ де азѣа а-жѣнѣе скопѣлѣ. Дар' óре фѣкѣтамѣ noi prin ачѣста тотѣ ка съ не пѣтемѣ асѣгѣра днѣ конѣтра стрѣицѣиорѣ шѣ а рѣселорѣ че ар потѣа кѣ тѣмпѣ съ не вѣе дѣн инѣвлѣица лорѣ? Нѣ, шѣ еатѣ кѣм. Ноѣ парѣтеа чеа маѣ фѣраѣдѣ шѣ маѣ делѣкатѣ а нацѣианѣ пóстрѣ, тѣперѣмеа, о дѣмѣ спрѣ едѣкѣре днѣ мѣна стрѣицѣиорѣ. Нѣ е де-отѣлѣ кѣ воѣрѣмеа пóотрѣ днѣи трѣмѣте фѣиѣ шѣ фѣиѣчело преа де

тѣшѣрѣи днѣ поѣанѣлѣ исѣителорѣ де prin чѣтѣдѣле илѣстрѣ але Ез-ропѣи модерне, днѣтрѣ карѣ Парѣкѣлѣ дѣче прѣма ролѣ. Нѣ е де-отѣлѣ кѣ prin касѣле пóогрѣ, кѣарѣ шѣ ноѣ чѣштѣ маѣ можѣиѣ (кѣм не зѣкѣ воѣрѣи) примѣмѣ гѣвѣрнанѣи шѣ гѣвѣрнанѣте, óменѣ карѣ не не шѣтѣи ворѣи сѣѣ де локѣ, сѣѣ фóрте рѣѣ лимѣа шѣ не дѣнемѣ тѣре свѣмѣдѣ, кѣ авѣмѣ зпѣ неамѣдѣ. зпѣ фѣранѣозѣ сѣѣ зпѣ грекѣ де даскалѣ днѣ касѣ пóстрѣ, фѣрѣ де а не лѣа кѣтѣ де пѣ-дѣицѣ остѣнѣлѣ а черка шѣ а фѣче днѣтрѣвѣаре, кѣ óре н'амѣ потѣа кѣпѣтѣа врѣшѣнѣ ромѣнѣнатѣ кѣ асѣменеа (шѣ алѣте маѣ възѣе) ка-лѣтѣдѣи, орѣи шѣ дѣн че колѣдѣ де пѣмѣнтѣ ромѣнѣскѣ съ фѣиѣ ачѣла. Че басѣе? Да! серѣосѣ, пентрѣ кѣ возѣи Дра; не де о парѣте амѣ фѣче о аша пѣмѣтѣ „еконѣомѣиѣ нацѣоналѣ“, кѣндѣ амѣ прѣченѣе-о; не де алѣта ромѣнѣшѣлѣ пострѣ орѣи де зпѣде съ фѣиѣ, ар днѣплѣанѣта алѣте идеѣи шѣ сѣмѣментѣе днѣ инѣма крѣдѣцѣилорѣи поштрѣи, не ка неамѣдѣлѣ, грекѣлѣ etc. Алѣ дѣскѣврѣрѣи де дѣстрѣакѣцѣионе ар дѣнеа елѣ ешѣндѣ ла пѣмѣвѣаре кѣ мѣтѣтѣи шѣ мѣрѣшорѣи поштрѣи, възѣндѣ мѣлѣдѣи нацѣонале, азѣндѣ мѣсѣка пóстрѣ, възѣндѣ жокѣрѣиале пó-стрѣ, днѣтѣмѣнѣндѣ цѣранѣи де аѣ поштрѣи дѣкѣтѣ чеѣ дѣнтѣлѣ.

Тóте ачѣсте не свѣтѣ, амѣ зѣсѣ, деажѣнсѣ спрѣ а не дерѣ-пѣна сѣмѣцѣрѣиале нацѣонале шѣ а ексѣрса о инѣвлѣицѣе стрѣицѣ инѣ-рѣктѣ асѣпра пóстрѣ; дар' днѣкѣ шѣ prin шкóлѣе пóотрѣ пѣвлѣче авѣмѣ о свѣтетѣиѣ де стрѣицѣи; аша ла шкóлѣ де арѣе, ла шкóлѣ де агрѣонѣмѣ, ла шкóлѣ хѣрѣрѣкѣ, ла мѣзоѣкѣ, десѣмѣнѣ etc. — Ачѣста с'ар маѣ пѣтеа ескѣва prin лимѣа де óменѣи спѣциалѣ. Е вѣне, съ мерѣемѣ акѣмѣ ла дѣмѣноѣиѣ. Аѣчѣ че фѣлѣтѣмѣ? Ла лимѣа грѣчѣскѣ, профѣсорѣ грекѣ, ла лимѣа немѣцѣскѣ неамѣдѣ, ла лимѣа фѣранѣесѣ фѣранѣесѣ, ла лимѣа итѣлианѣ итѣлианѣ. Потѣтѣмѣ акѣмѣ, че дѣрѣвѣцѣионе нацѣоналѣ потѣ ачѣотѣи да тѣперѣмеѣ пóстрѣ? Че сѣмѣцѣрѣи нацѣонале потѣ еѣ стрѣилѣпѣта днѣ инѣмѣиале чѣле фѣраѣдѣе? шѣ — stupendum! — ачѣста съ фѣчѣ кѣарѣ ex principio.

Сѣ аналѣсѣмѣ пѣдѣнтѣлѣ ачѣстѣи принѣипѣи: де есте адеврѣатѣ сѣѣ фѣлѣсѣ.

Сѣ зѣче шѣ сѣ креѣде, кѣ фѣиѣштекарѣ е маѣ дѣстрѣ шѣ маѣ капачѣ пентрѣ лимѣа днѣ карѣ с'а пѣскѣзѣтѣ: грекѣлѣ пентрѣ грѣка, цѣрманѣлѣ пентрѣ цѣрманѣа, фѣранѣесѣлѣ, итѣлианѣлѣ etc. фѣѣкарѣ пентрѣ а са.

Ачѣстѣи принѣипѣи ар ѣи адеврѣатѣ атѣнѣи, кѣндѣ грекѣлѣ арѣ пропѣне лимѣа грѣкѣ, ear' не чѣса елѣнѣ веѣкѣ, не карѣа о шѣтѣи кѣ мѣлѣтѣ маѣ вѣне немѣдѣи дѣн Цѣрманѣи, прѣкѣм шѣ алѣцѣи карѣ чѣрчетѣзѣ шкóлѣле лорѣ, дѣкѣтѣ грѣчѣи дѣн Атѣна. Кѣндѣ не амѣ шѣтѣи, кѣ немѣдѣи аз маѣ възѣе грамѣатѣиѣ елѣнѣшѣтѣи, де кѣтѣ днѣшѣи грѣчѣи; шѣ кѣ днѣ шкóлѣле лорѣ, зпѣде днѣвацѣ мѣлѣцѣи ромѣнѣи, лимѣа елѣнѣ съ пропѣне маѣ вѣне, де кѣтѣ днѣ шкóлѣле де асѣтѣзѣи а ле Грѣчѣиѣ; кѣндѣ не амѣ шѣтѣи кѣ лимѣа грѣкѣ днѣкѣ шѣ акѣмѣ е фóрте лѣдѣитѣ ла noi, кѣ днѣтрѣгѣ класѣиѣтѣатеа елѣнѣ пѣлѣ шѣ ла секѣсѣлѣ фѣрѣмоѣ ар фѣ алѣта. — (Ва зрѣма.)

О окѣре днѣ цѣхрѣ, кѣ óре кѣм стѣмѣ?

Маѣ вѣне де зпѣа жѣмѣтѣте де анѣ с'а тотѣи прѣспекѣатѣ не фѣдѣ шѣ не свѣтѣ мѣлѣ, кѣ примѣвѣра анѣлѣи 1861 ва фѣи теа-трѣлѣ зпѣорѣ евенѣмѣнтѣе рарѣи, марѣи, рѣетѣрѣпѣтѣоре, стрѣфортѣтѣоре де харѣта Езропѣи шѣ ла карѣе ворѣ лѣа парѣте маѣ тóте нацѣиѣале дѣн Езропѣа шѣ статѣле, шѣ реѣенѣдѣи ка актѣорѣи. — Примѣвѣра е аѣчѣи, евенѣмѣнтѣе днѣченѣ а се десѣфѣшѣра шѣ чѣне шѣте асѣтѣлѣ, че се маѣ пóте днѣтѣмѣла мѣле. Принѣипѣиалѣ нацѣоналѣтѣцѣилорѣ шѣ алѣ вѣотѣлѣи зпѣивѣрсалѣ проклѣматѣ шѣ спрѣжѣинѣтѣ де пѣтерѣиале анѣсѣне, vedemѣ, кѣ кѣ о пѣгѣре маѣиѣкѣ аз дѣстрѣонатѣ свѣранѣи, аз днѣвѣтѣ сѣмѣцѣлѣ де лѣберѣтѣте, шѣ аз рѣшѣтѣ фрѣпѣле апѣсѣрѣи свѣрѣтелорѣ, карѣ лѣберѣе фѣиѣндѣ се днѣкóрдѣ а креа шѣ апоѣи а шѣ рѣалиѣа идеѣле чѣле маѣ мѣнтѣзѣтѣоре пентрѣ матѣриѣе. Ачѣстѣи принѣипѣи фѣрѣтекѣ не итѣлианѣи де шѣи зпѣицѣ Итѣлиа свѣтѣи зпѣи сѣн-гѣрѣи монарѣхѣ, тотѣи ачѣста, пóте, кѣ ва окóто де свѣтѣи перѣдѣака стѣренѣиѣи шѣ зрѣеа етернѣ Рѣма шѣ тотѣи елѣ ва днѣлѣца рѣлеѣеа маѣ пре сѣсѣ, де кѣм се парѣ зпѣора кѣ с'а зпѣилѣтѣ. — Се не зѣтѣмѣ днѣсѣ кѣ тоѣи монарѣхѣи се зпѣескѣ днѣ принѣипѣиалѣ конѣсѣ-вѣрѣи трѣнѣцѣилорѣ, пѣмаѣ днѣ мѣжлѣчѣле спрѣ скопѣлѣи ачѣста не се днѣвоѣескѣ не дѣелѣнѣ; анѣсѣнѣи цѣиѣ кѣ принѣипѣиалѣ нацѣоналѣтѣцѣи-лорѣ шѣ алѣ вѣотѣлѣи зпѣивѣрсалѣ е мѣжлѣкѣлѣ чѣлѣ маѣ секѣрѣ де а мѣлѣцѣи тóте попóрѣло дѣн лѣме шѣ а десѣрѣта кѣ елѣ репѣвлѣ-канѣомѣлѣ, соѣиалиѣстѣлѣ шѣ комѣнѣиѣстѣлѣ, карѣ амѣнѣнѣцѣ де атѣта тѣмпѣи секѣрѣтѣатеа монарѣхѣилорѣ шѣ а свѣтѣрѣи статѣлорѣи истѣорѣичѣе. Пѣтерѣиале пordѣичѣе днѣсѣ кѣцѣетѣ, кѣ базѣа дрѣпѣтѣлѣи истѣорѣиѣкѣ мо-дератѣ кѣ зпѣи нерѣлафѣ де принѣипѣи де егалѣтѣтеи воѣсѣвѣлѣ пентрѣ ле е чѣлѣ маѣ възѣи мѣжлѣкѣ де а свѣдѣнѣ принѣипѣиалѣ монарѣхѣи шѣ секѣрѣтѣатеа трѣнѣцѣилорѣ, prin зрѣтарѣе, токѣма кѣндѣи свѣранѣи ар шѣ днѣконѣѣзѣра орѣче рѣсѣвоѣи зѣтрѣопѣитѣорѣи; тотѣишѣи принѣипѣиале ачѣстѣеа шѣе'шѣи онѣсѣе азѣи тѣлѣи трѣвѣе съ се комѣватѣи, пѣлѣ кѣндѣи зпѣлѣ дѣн еле ва ешѣи вѣкторѣиосѣ. Асѣтѣ окѣсѣиѣне о фѣлѣсѣескѣ акѣмѣ нацѣиѣале кѣ парѣтѣдеге лорѣ, дѣпѣ кѣм ло маѣ плаче не зѣста сѣѣ не чѣлаалѣтѣи принѣипѣи; маѣгарѣи шѣ полонѣи, ка нацѣианѣи арѣстѣокрѣ-тѣичѣе, кѣ тóте кѣ шѣи вѣдѣи шóртѣеа полѣитѣкѣи истѣорѣиѣкѣ днѣ адопѣтарѣеа

